

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyílttér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÓZD.
hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza

Hazafias ünnep Ózdon.

Irta: — n.

Egy kissé még korán beszélünk a legnagyobb nemzeti ünnepünkről, március 15-ikéről. Ezt azonban azért tesszük, hogy legyen bőséges időnk az alábbi indítvány felett gondoskodnunk.

Ez az indítvány nem a miénk. Már a múlt évben felmerült, az előkelő helyeken pártolásra talált. Lényege az volna, hogy a március 15-iki ünnep ne tartassék társadalmi rétegek szerint különkülön, — hanem legyen együtt, egy helyen, hogy azon minden derék, hazafias polgár részt vehessen.

A március 15-iki ünnepről felesleges volna sokat beszélni. Az egyformán ünnepe minden magyarnak. Ez a nap volt a kiinduló pontja a szabadságnak, egyenlőségnek és testvériségnek. Ez a nap döntötte le a félszeg társadalmi korlátokat és válaszfalakat. Nagyon természetes tehát, hogy az egyenlőség és testvériség ünnepét együtt kell tartanunk, testvéri együttérzéssel köszönteni a nagy idők emlékezetét

Továbbá egész országban az szokás, hogy a nemzeti ünnep együtt tartatik meg. Menjünk bármely nemzet népei közé, azt fogjuk látni, hogy ünnepeik rendi és rangi különbség nélkül folynak le. A lelkes hazafiság sehol sem oszlik csoportokra. A társadalom minden rétegében vannak kiváló férfiak. Kell, hogy ezek ama nagy napon egy helyen összejöjjenek ünnepelni, hogy megjelenésükkel tartalmat, komolyságot, fényt és főképpen jelentőséget kölcsönözzenek az eseményeknek. 1848. márciusán is, midőn az eszme kipattant, odavitték azt, ahol mindenki ott volt, ahol mindenki örülhetett és lelkesedhetett rajta. A közös nagy ünnep eltörpül, elhalványodik ha csak csoportok tartják meg. A lelkesedés pedig csak akkor nőhet, ha azt látjuk, hogy feljebbvalóinkban, társainkban ugyan az a nemes, szent tűz ég, mint a mi, érzéstől áthatott sziveinkben.

Vannak férfiak, akiknek megjelenése a különböző helyeken megtartott ünnepségeken szinte kötelező. Az ilyen szétbarabolt ünneplésben azonban lehetetlen.

Pedig az ilyen személyeket nagyon keresi a szemünk: iti van-e, mért nem jött el, hova maradt a hazafias esztől és nem hiszik mennyi kétkedés marad a szívünkben, ha az előkelőbbjeinket nélkülözünk kell most, amikor ugyanis nehéz időket élünk, s szükséges egymást bátorítanunk.

Több intelligens gondolkodású egyén fejezte ki azt, hogy kívánatos volna Ózdon is az országos szokást behozni. Lépéseket kellene tenni az egyesületeknél, hogy karöltve tartsák meg az impozáns ünnepélyüket. Ott van például az olvasóegylet hatalmas terme, amely képes volna befogadni Ózdnak hazafias polgárságát. Az ünnep után pedig régi jó magyar szokás szerint áldomás legyen. Egy egyszerű közvacsora.

Ez ellen az indítvány ellen más nem szólhat, mint az, hogy ez esetben elmaradna a szokásos tánczestély. Ami különben nem volna baj, mert március 15-ike ugyanis nehezen egyeztethető össze, egy *lázás boszton* estével. Táncmulatságot lehet külön is tartani.

TÁRCA.

HERVADÁS.

*Hol vannak azok az édes dalok
A szomorúságnak dalai;
Hova tűntek el azok az idők,
Mikor még tudtam rajongani.*

*Hova tűnt el az én jámbor hitem,
Az idő oly csalfa suhanó —
Mikor a lelkedről azt énekeltem,
Hogy tiszta fehér az, mint a hó.*

*Mily szomorú az, ha szentül hisszük
Egy kicsi szívről, hogy csupa kincs
És egy pillanatban vesszük csak észre
Sivár, unalmas, — benn semmi sincs.*

*Kettőnket mint a cizfra virágot
Mit vásárra hordani szokás, —
Nekem a hitem, neked a szived —
Elérte már rég a hervadás,*

Serédy.

Utazás Ózdon és Ózd körül.

Irta: — git.

— Az Ózdi Hirlap eredeti tárcája. —

Folytatás.

Hol is hagytam el? Ja igen. A Botta palotánál. Elhatároztam, hogy nem fogok ugyanazon uton tovább vándorolni, hanem vigan, mint egy kis szöcske, ide-oda szökenni s leírni azt, ami éppenséggel a szemem elé kerül. Csak most az egyszer teszem meg azt, hogy szépen tovább vándorolok egynéhány lépéssel.

Ime itt a virágkereskedés. Sietek felfedezni, nehogy addig megbukjék, amíg én odáig elcámogok. Hogy miért tartok ettől a szörnyű katasztrófától, az majd alább kiviláglik. Először is megállakítom, hogy a városi jellegű cukrász, nyomdász, virágárus és a katonatiszt adja meg. Annyit tudok, hogy virágárus még hetekkel ezelőtt nem volt. Ismerőseim meg azt beszélnek, hogy egy-két évvel ezelőtt még híre sem volt a cukrásznak meg a nyomdásznak. Katonatiszt (sajnos) máig sem akad. (A multkor futólag láttam egyet. Az ördög nem alszik.)

Hát, hát, szép a virágkereskedés és én szívből kívánám fellendülését (semmi önzés.) Lassankint minden kimegy a divatból, a virág, a férfiak hódolata, éjjeli zene. Minden, de min-

den. Mit ér az élet ezek nélkül. Nem felejthetem el életemnek azokat a boldog pillanatait, amikor valamelyik boldogtalan fajánkó odaállt az ablakunk elé és huzatta keservesen. Elmult. Hogy miért, az érthetetlen. Ki ment-e a divatból? Sajnálják talán a pénzt? Ostobaság, hiszen mi fizettünk érte. Én például négy napot át gyakoroltam azt a szerelmes, átható, hálás tekintetet a tühőr előtt, amivel az ípsét kifizettem.

Szóval nem szabad megköszönni. A nagy adósság volna, pedig egy leány ne legyen másminő mint: „*Circumpectus et prudens.*“ (Egy rokontól lanultam, aki a latinba járt.) Ezt nem értik a leányok.

A virágtól azonban megint elrugaszkodtam. Nos hát kedves leánypajtások, hoz tinéktek valaki egy szál virágot? Egy kis csokrocskát? Nem. Kell az az ifjuraknak, tudja jó ég mire kell az az ifjuraknak. „*Hony suit qui maly pense,*“ (Már meg angolba tévedtem. Ezt is egy rokonomtól tanultam.) Ezt legalább nem szeretik a fiatal emberek.

Azért kedves öreg jó bácsikám csukja be a boltot. Csukja be a virágos boltot. Magának már lúttek.

Most előveszem a szöcske természetemet és ugrom egyet, de nagyot. Már fel is ugrottam a levegőbe és ugyan hova fogok lepottyanni?

Ne sajnálja senki tehát ez indítvány érdekében az illetékes helyeken szót emelni. Ellen érvnek nem lehet helye. Igyekezünk hazafias érzelmünket minél nyilvánosabban megvallani és felkészítjük azokat, akiknek szükségük van arra.

Amit elmulasztottunk.

Szomoruan kell konstatálnunk, hogy az idejé téle ide s tova már nem sokára elmúlik s ez ideig még számottevő mozanata alig is volt. Bárki elmondhatja, hogy a mennyit jót vártunk a téltől, éppen olyan kevésben volt részünk. Mint megrakott, felcicomázott télapó szórakozást, a lelek művelését, az értelem színvonalának emelését ígérgette s most amidőn benne vagyunk, érezzük, hogy mennyire egyhangú tétel ez.

Valami hiányzik belőle?

Akad 2-3 táncmulatság erre a télre. Korcsolyázni pompásan lehet s színházban is — amelyre ha éppen nem is lehetünk nagyon büszkék — volt részünk. S még hiányzana valami? Az élet szürke embere keresztet vet rá, hogy amit itt, nálunk tenni lehetett, mindent megcselekedtünk. Nem uram! valami elmaradt, valami nagyon hiányzik.

Az idejé télről elmaradtak a felolvasó estélyek, az ismertető előadások. Ez a mulasztás súlyosan megterheli az ózdi társadalmat. Olyan teendője lett volna ez, amelyet ma minden rendű és rangú társadalom betölteni, végrehajtani elsőrendű kötelességének ismer s minden ez irányú lépését bármily csekély mértékben is, az aktív és passzív szereplőt öröme és meglegedése kíséri.

Miért kell e téren pusztának és sivárnak lennie e télnek? Hová lett a régi buzgóság, amely a hosszú estéket tisztán hasznos dolgok előadásával rövidítette meg?

Nincs! Elveszett.

Önzők voltunk a múltban s önzők vagyunk ma is a szó legszorosabb értelmében. Úgy gondoljuk, hogy a munkás társadalom elérte a részére kívánatos műveltségi fokozatot s most hadd pihenjen, mint valami győztes vezér bérjain. Úgy gondoljuk, hogy a tanuló évek eltöltésével nem kell új ismereteket szerezni az ifjunak; a szakmájában jár-tas munkásnak fölösleges még előbbre haladnia, mert hiszen ugysem fogja megtalálni a repülőgépet. Úgy véljük, hogy a magyar munkás oly nagyon szereti a mesterségét, miszerint fölösleges benne fölkelteni az idealizmus eszméjét, fölösleges azt a kedvet edzeni, amely a sovány mindennapi munkát a szeretet munkájává tenné. Szükségtelennek látjuk utat és módokat nyújtani neki, hogy a nemzeti eszme forrongásáról igazi képet nyerjen, hogy munkája mellett a világ folyásáról is tudomást szerezhessen.

Ez a hideg közöny jellemezte az elmúlt századokat, amidőn nembánom volt minden a világon, csak a paraszt, a jobbágy munkájának elmaradni lehetetlen volt. Pedig a rideg közönyösségnél nincsen nagyobb bűn a világon. A jó vagy a rossz cselekedet még az akarat működését jelenti, de a nemtörődés: ez már lélek haldoklás, a megsemmisülés bekövetkezése.

Hiszzen azért nem kell azt gondolnunk, hogy az ózdi társadalom elvesz, ha nem ápolja a felvetett eszmét. De azt igenis határozottan mondhatjuk, hogy a részvételenséggel elsatnyulhat az eszme, elpusztul s káros következményeket hagy maga után. Az önművelés hiánya megszüli az akarat csökkenését. Ezzel jár a munkakedvnek a gépszerű cselekedethez való átforgalmódása: az igazán lélek nélküli s panaszos munkához, amelynek elvégzésére csak éppen az kényszerít, hogy ennünk kell, hogy nőnk és gyermekeink vannak, kiket éhenhalni vagy koldulni még sem hagyhatunk.

Az ózdi társadalomnak nem szabad elzárkózni a munkásosztálytól. Szem előtt kell tartanunk, hogy munkásnemzeté akarunk lenni s a mai munkásosztály van hivatva az új Magyarország polgárságának zömét alkotni. A mai életviszonyok kívánalma az, hogy mesterségünkben ne maradjunk el, hanem haladjunk a korról, amely a tétlen embert utóéletre hagyja, ellenben az igyekvő és szorgalmas munkásnak segítő kezet nyújt. Mert a munkásnép önműveléséről olyan értelemben, amint magunk neveljük magunkat, természetesen szó sem lehet. Hiányzik ahhoz az értelmi alap, amely némi készséget kíván és vár el az önművelőtől. A közvetítő szerepre tehát a magasabb társadalomnak kell vállalkoznia, amely képességénél fogva ezt a megbízást szakszerűen el is tudja látni. Sőt talán azt is jogosan mondhatjuk, hogy ez a kötelesség erkölcsi sulyban nehezedik az emberre, melyet aztán leráznunk lehetetlen és így ez a becsült kérdése is lesz.

A téli esték éppen alkalmasak arra, hogy 2-3 hetenként megfelelő témák kerüljenek megbeszélés alá! Sokan irtóznak ettől a dologtól. Unalmasnak, haszontalannak mondják. Nyugodt lélekkel jelenthetjük ki, hogy normális és az életet a maga komoly oldaláról felfogó ember ilyent nem állít. Elvégre nem élhetünk folytonosan muzsikaszó, táncz között! A korcsolyázás és másnemű sportok üzésével nem lehet magasabbá tenni fizetésünket, hogy egyre nagyobb számú és több igényű gyermekeinket gondosabb nevelésben részesítsük. Nem elég az, ha lelkét műveljük. És mindenestre finomabbá és életrevalóbbá tehet, de nem bővíti szakismeretünket s nem nyújt olyan ismeretet, amelynek a gyakorlati életben előnyös hasznát láthatnók. Pedig éppen ez volna a felolvasó estélyek célja: a kenyérkereset megkönnyítése.

No lám, éppen ide a gyári kapuba. Nohát gyeriünk megnézni, azt, ami meglátható.

Ah meghívó a tűzoltó mulatságra! Ki van szegezve a kapura. Olvassuk csak. Nagyszerű, kár, hogy én nem lehetek ottan. Azaz, hogy hol is, mert képtelen volnék megjeleni. Az nincs a meghívón, hogy hol lesz a mulatság. Furcsa, furcsa. Én szeretem a tűzoltókat, mert ők kedves fiúk, s fényes megjelenésűek. Egyszer kivonultak, elől mentek a tisztések s egy német ismerősöm csodálkozva kiáltott fel: „Was für gspazige Mütze hat der Oberleutnant und der Rittmeister“.

Uram teremtom, de dobog a szívem. Most lépek be a kaszinó ajtáján. No nem is dobog már olyan nagyon, mert látom, hogy a hölgyek egymás után sietnek fel a lépcsőn. Kedd van, Hölgyné kaszinó, s szívesen látnak, bár járatlan vagyok is és részt veszek a kedves gyülekezetben. A pinczér kávét tett elém, s exkuzálta magát, hanem a kávét. A pinczérnek tehát megbocsátottam, de a kávénat nem. Most következnie, hogy elbeszéljem, hogy mit diskurálgattunk ott egész délutánon keresztül. Nem! Még ha négyfelé tépnek, még akkor sem. Pedig az aligha érdekes nem lenne, amit ott hallottam.

A kedvező alkalmat megragadtam. Végig kalandoztam a kaszinót. Amint egy folyosón

végig mentem, szörnyű prüszkölést és krakogást hallottam. Megijedtem, mert azt hittem, hogy valami lokomotív szabadult fel, de megnyugodtam, amikor egy mozgó tömegben felismerem azt, aki a kávét hozta. Igaz, hogy nem valami mozgékony, ruganyos, — de mégis csak pinczér.

No egy természet ismerem. Itt már voltam. Ez a tánczterem. Itt, itt, — hogy is mondjam csak üzleti nyelven: „Nagy forgalom, kevés hasznos“. Vagy: „Nagy a kínálat, kevés a kereslet“. Itt vannak a bársony padok, sok szomorú üldögélésnek tanui. Ott álldogálnak a szmokingos urak, vakító fényes plasztrokkal, vagy puha ingelövel. Amott meg a tarka Lojzi huzza egyforma mosolygással. Amint megpillant, rákezd a régi nótámat, ami a régi szerelmemben volt a vigasztalom, Szegény Lojzi nem tudja, hogy azóta új szerelem és új nóta.

Ez a másik terem sem ismeretlen. Itt van a szupé. Ebben a karosszékben hátra vetem a fejemet és itt hallgatom annak a szellemeskedő pót udvarlónak az aforizmáit. Magamban utána mormogom angolul, megismerem őket. Wildetől kölcsönözte a jámbor. Hja erre manapság szükség van, mert szellemet, s tilust cseorséget kívánunk az ifjúságtól. Hogy is szól a francia közmondás: „Le style c'est l'homme“ stílus az ember.

Ha még öt percet itt időznék, sirva fakadnék a múltak emlékein.

De félre minden érzélgéss. Nézzük meg az ebédőt. Kukk. Hát ez az a híres? Pirulva gondolok arra, hogy az én egészségemre is már jó néhány üveg sampusz lecsuszhatott az érdekelt torkán.

Felkapom a kabátkámat s dudolva megyek lefelé a gardedamommal a szőnyeges lépcsőn. Győ kaszinó, agyó. Ime egy kedves pukedlivel bucsuzom el öntől.

Kip, kop. Azt mondják, hogy kedves, leányos tipegő lépéseim vannak. Tehát kip, kop, — kip, kop. Most már igazán illenék hazamenni. De volna önöknek szívük elkerülni szép fürdönket. Ugy-e nem? Nos én is bemelegyek. Azt hiszem, hogy ha Ózdon ez a remek fürdő nem volna, akkor mindenki arról álmodna. Amióta azonban meg van, azóta üres. Itt ott lézeng egy-egy vendég. Pedig ilyen áldásos intézménye kevés van Ózdnak. Hja ilyenek vagyunk mi. Ami nincs, az kellene, a mi van, azt ignoráljuk.

Most azonban már csakugyan sietek. Öt órakor theát adunk. Ez szép angolos szokás, csak az a kár, hogy a fiukat nem engedi a hivatal. Isten önökkel.

God by.

Tél közepével vessünk számot magunkal. Vegyük fontolóra e munkás-kérdést s ha nem is pótolhatjuk a fél tél mulasztását, de megmenthetünk valamit: az eszmét magát. A kérelemre nem fog meg irtózni egy ember sem, sőt kész örömet szavakkal fognak ajánlkozni, hogy abból, amit Isten adott s saját szorgalmával megszorított, jutasson valamit azoknak is, akik annak hiányát érzik.

Egy.

Uj szövetkezeti alakulás.

Vidékünkön mind nagyobb arányokat kezd ölteni a szövetkezeti mozgalom. Az ózdi szövetkezetek hatalmas ereje szép példa a vidéknek, s egymás után alakulnak a hitel és fogyasztási szövetkezetek. Most utóbb Borsodnádason alakították meg a keresztény értékesítő és fogyasztási szövetkezetet. Január 26-án volt az alakulás, amelyre Budapestről lejött *Dávid Ferenc* országos szervező, *Gerlics* kerületi felügyelő és *Dr. Csepela Lajos* Ózdról. A gyűlés ideiglenes elnököt választott és üdvözölte a megjelent vendégeket. Először is *Dávid Ferenc* beszélt a szövetkezetekről, megismertette az alapszabályokat. Azután *Dr. Csepela Lajos*, a kiváló szociológus és a szövetkezetek lelkes terjesztője mondott egy lelkesítő beszédet, ami nagy hatást tett a megjelentekre. Ezzel kimondták a megalakulást. Elnökké *Grózer Lajos* választották. Igazgatója lettek: *Novák Sándor* (alelnök) *Kovács Birkás Antal*, ifj. *Érsek Prókátor Mihály* és *Járfás Tóth József*. *Érsek Prókátor János* könyvelő, *Cseh János* pedig pénztáros lett. A felügyelő bizottság 10 tagból áll. A jelenlevők összesen 587 üzletrészt jegyeztek. A szövetkezet február közepén kezdi meg működését és a lelkesedés azt mutatja, hogy szép virágzásnak fog indulni. A kezdeményezés és megalakítás nagy és nehéz munkája *Novák Sándor* adminisztrátort dicséri, aki fáradságot nem kímélve dolgozott azon, hogy az egész közeget megnyerje ennek a szép eszmének. Mondhatni, hogy alig van valaki, aki ne lépett volna az új szövetkezetbe.

Csépanyi.

HIREK.

Járás értekezlet. Az ózdi járás közigazgatási tisztviselői, február hó 2-án tartják tavaszi rendes értekezletüket Ózdon a község tanács termében. Értekezlet után közebed lesz, a gyári tiszti casinóban.

Fogadd be a tótot kiver a házból. Sipo Ferenc ózdi lakosnál bevált az a közmondás, ugyanis meg sajnálta Szabó József szabó segédét, szállást adott részére. Reggelre azonban úgy Szabónak mint 125 korona pénzének hiált helyét találta.

Vásári tolvajok. A mostani havi vásárra úgy látszik összebeszélés folytán teljes számmal kivonultak a zsebesek. Az árusoknál általános volt a panasz, hogy ennyi portékát rég ideje nem loptak el tőlük. A csendőrségnek sikerült közlülök 5-6 drbot elfogni s a lopott árukat tőlük elvenni.

Halálozás. Egymásután dülnek ki az élet küzdelmében társadalmunk oszlopos tagjai. Így e hó 24-én vértalanul hunyt el *Kürthy Antal* az ózd-nádasi iparvasut fejtője, nagy ürt hagyván szeretteinek, barátainak szívében. A kór talán már régóta emésztette, de mégis fájdalommal érintett mindnyájunkat gyors halála. Szívszélhűdés ölte meg őt. Hogy mily közszertettek örvendett, meglátszott temetésén, hol, daczára az óriási hidegnek, a tisztikar nagyrésztével élükön nagy közönség jelent meg. Ott

volt a dalárda, a zenekar is. A gyászszertartást *Osváth Zoltán* ref. lelkész végezte, meghatódva ecsetelte az elhunyt társadalmi működését és hátramaradott 6 kiskoru gyermeke és özvegyének szomorú helyzetét. A temetőben *Héthy G.* bucsuzott megható szavakkal az olvasó egyeslet rokkant egyesülete nevében az elhunyt társat.

Megfagyott ember. Ományból kapjuk a hírt, hogy egy vándorló a falu végen összerakott székbe befeküdt aludni s a nagy hidegbe megfagyott.

Trefás estély Putnokon. A putnoki róm. kath. dalárda f. hó 17-én sikerült bált rendezett trefás műsorral. A műsor minden száma csupa kacagató bohóság volt. A legnagyobb sikert *Nemes Gyula* aratta a „Fuzsitus muzsikuss” c. monológgal melyet közkívánatra más monológgal is megtoldott. *Huszák István* is sok tapsot kapott vicinális kupléiért, melyekben többek közt szó volt az egri vasutról, ebzárlatról stb. A kuplék szerzője *Homor Imre* Pókainé paródiáját, a *Kókainé* adta. „A Fogadás” c. 1 felvonásos bohózat szereplői közül *Landau Sándor* tünt ki a korcsmáros szüntelenül kacagtatásra ingerlő szerepében. A rendezés *Borzi István* rk. kántortanító nagybuzgóságát dicséri.

Mulatságok. A farsangnak a fénykorát éljük. Multság mindenfelé. Az idén különösen észlelhető az élénkség a farsangon. Február hónap minden szombatja és vasárnapja hangos lesz a jókedvtől, mert a mulatni vágyók gondoskodtak minden alkalmas estére valami kitűnő mulatságról. Az ózdi tiszti kaszinó február 6-án bált ad. Előreláthatólag jól fog sikerülni. Az érdeklődés nagyon élénk. A *borsodnádasi kaszinó* estélye február 13-án lesz. Amint írják, a táncot hangverseny fogja megelőzni, amelyen *Ujáh Margit*, *Quirin József*, *Novák Sándor*, *Waltner Péter*, *Jobb Sándor* és *Winkler Elemér* fog szerepelni. Játszik a gyári zenekar. Utána tánc, amelyen *Balogh Gábor*, a híres egri cigányprimás húzza a talpalá valót. Február 20-án az ózdi tiszti kaszinó közgyűlést tartja, amely után ismételtén táncmultság lesz. Farsang utolsó vasárnapján pedig a *borsodnádasi legényegylet*, a *balatoni olvasókör* tartanak színelőadással egybekötött mulatságot. A farsang egyik legérdekesebb mulatsága az ózdi olvasóegylet farsangi estélye. Ez az est, amelyet a dalárda rendez *Hanuszik Antal* karnagy vezetésével, minden farsangon esemény számba szokott menni. Ez idén kabaret fog tartatni, amelyen szerepelni fognak: dalárda, zenekar, továbbá *Zeleyné*, *Hétyné*, *Láng Irén*, *Natter Vima*, *Láng Matild*, *Héty G.*, *Mailinger Gy.*, *Pap D.*, *Mailinger D.*, *Hlavács S.*, *Simon L.*, *Démuth J.*, *Démuth A.*, *Lebeda V.*, kívülök még több nő és férfi szereplő.

Legujabb divat. N. K. Jánosé ózdi lakos nagyon megsajnálta, hogy egy szép kakasa, — a mostani nagy hidegtől sokat szenved. Gondolt egyet vart részére egy szép barhet kabatot. Amde nagy baj lett ebből, mert első sorban a tyúk nénik nem ismerték a fiatal úr azonosságát, másod sorban a szomszédok mentek veszekedni *Erzsú* nénival, hogy mit talál ki? nem elég nagy az adó, — ha meg látja a községi bíró a szép divatos ruhát, azzonnal javaslatot fog előterjeszteni a kakas adó behozatalára s szegény *Erzsú* néniknek lekellett húzni kakasáról a frakkot.

Kereskedelmi cégek átruházása részvénytársaságokká E czimen *Mártonfi Marcel* dr. jogakadémiai tanár egy vitás kérdés megoldásáról irt figyelemre méltó füzetet. A kérdés az, hogyha valamely egyéni, vagy társas cég üzletét részvénytársaság, illetve szövetkezet szerzi meg, szabad-e a vevőnek cégátvétel jogán a megvett üzletet továbbra is a régi cég alatt vezetni. Szerző a kérdést a magyar és német kereskedelmi törvények vonatkozó rendelkezéseinek megvilágítása és a bírói praxisban felmerült e tárgyú jogesetek idézése után akként oldja meg, hogy a részvénytársaságoknak és szövetkezeteknek is jogában áll az, hogy k. t. 12 §-ában foglalt kedvezményt igénybe vegyék és fennálló cégeket, azok használatának jogával megszerezzenek, de minden ily cégátvételnél érvényesülni kell a formális cégekre nézve megállapított cégátvétel elvének. Szerző az üzletnek részvénytársu-

latok által való átvétele esetén figyelembe tartandó más gyakorlati jelentőségű szempontokra is kiterjeszti figyelmét és e részbeni fejtegetései szintén igen tanulságosak.

Az adóreform és a Kamara. Az adótörvényjavaslatok tárgyalása küszöbön áll. Különösen a kereskedő- és iparososztály az, melyet a terhek növekedése folytán a legsúlyosabban érint a reform. Eppen ezért érthető a Kamarák erőteljes mozgalma a reform ellen. Különösen a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara fejt ki e kérdésben lázas tevékenységet. Megírtuk, hogy a hazai kamarák legutóbb Budapesten tárgyalták a javaslatokat. Az emlékirat, különösen a kereskedelmi és ipar létérdekeit mélyen érintő rendelkezések megváltoztatása mellett foglal állást. Az emlékiratot a hazai kamarák egy közös kérvény kapcsán eljuttatták a képviselőházhoz. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara az emlékiratot és közös kérvényt most megküldötte a kerület országgyűlési képviselőinek s felkérte őket, hogy az adótörvényjavaslatok tárgyalása során a kereskedelmi és iparkamarák jogos érdekeit védelemben részesítsék.

A magyar és osztrák zsinég és körülgyárosok karteljét, amelynek a szegedi, pöchlarni és kramau gyárak voltak tagjai, a Szegedi kenderfonógyár rt. felmondta. Nem bizonyos azonban, hogy azért még a kartel, amelynek az itt nem említett szakmabeli vállalatok külső tagjai, amennyiben a kartel által megszabott árakat tartják és a karteliroda költségeihez hozzájárulnak, tényleg föl fog oszlani. Sőt szakkörökben azt hiszik, hogy ezt a Szegedi kenderfonógyár rt. sem kívánja és csak azért mondotta föl szövetségeseinek a barátságot, hogy így nagyobb kvótát érhesen el a kontingentált megrendelésekből és addig is szabadban versenyezhesen a hódási gyár ellen, amelyet a régi vállalatok nem néznek jó szemmel. A kartel fölbomlása a kereskedők szempontjából nagyon kívánatos volna, mert akkor a szabadverseny hatása alatt a mostani nagyon is magas árak hanyatlának.

A tengeri takarmány bevétele Németországba. A hamburgi német vámbizottság kimondta, hogy 1. a keményítő és az ezzel rokon glyose- és szeszgyártásnál mellékterményül nyert tengeri-takarmányanyagok, amelyek az eddigelé „Maizenafutter”, „Naissano”, „Maiskrafftutter”, „Glutennehi”, „Glutenfeld” elnevezések alatt importált készítményekhez tartoznak, denaturálás nélkül is behozhatók vámmentesen. 2. A tengeri őrlésnél, különösen pedig a tengeridara-készítésnél melléktermények gyanánt nyert tengeri-takarmányanyagok azonban az eddigi vizsgálatok eredménye szerint igen jelentékeny és 352-ot mindig meghaladó keményítő-tartalmuknál fogva egyáltalában csak előzetes denaturálás mellett hozhatók be vámmentesen. Emélfogva pusztán arra nézve, hogy az afféle árak denaturálással vagy denaturálás nélkül hozhatók-e be vámmentesen, nem szükséges jövőre a gabonafeldolgozási kísérleti állomás vizsgálatát igénybe venni. A feleknek azonban minden körülmények között joguk van a vizsgálatot kérni, azon esetben azonban, ha a vizsgálat nem a vámmentesség mellett nyilatkoznék, a feleket a felek kötelesek viselni.

Gsábitás gyors vásárlásra. A fővárosban és a vidéken igen sok dolguk akadt az iparhatóságoknak a kereskedőknél a karácsony és újév táján szokasos gyors vásárlásra ingerlő felirások és jelzők tilos módon való használata és a valóságnak meg nem felelő hirdetések közzététele miatt. A vásárló közönség nagy része szereti az ugynevezett alkalmi vételeket és egyes kereskedők ennek tudatában minden címet és alkalmat megragadnak az ilyen alkalmi vásár rendezésére. A gyors vásárlásra ingerlő felhívásokat igen szigorú pénzbírság mellett tiltja a törvény, de sok kereskedő ezzel nem törődik, mert a hatóság észre sem veszi, vagy csak oly későn, hogy az illető kereskedő a tömeges eladás következtében nem ijed meg a pénzbírságtól, amelynek leg többjét 400 K-val róttá ki az elsőfoku iparhatóság. Ezt olvassuk a G. T.-ből, — a mihez nyugodtan hozzátehetjük: nemcsak a székesfővárosban, hanem szerény községünkben is akadunk lépten-nyomon olya-

nokra, akik egy üzlet ajánlását, nemcsak hogy a törvény által félremagyarázhatatlanul tiltott módon, sőt épen annak dacára segítik közismertté tenni. A multkoriban egy ily közvetítő — a községben lévő dolgom — kezembe nyomott egy hangzatos frázisoktól hemzsegő, ugynevezett reclam cédulát; — elolvasom; kíváncsi vagyok a valóságnak végére járnai: nem ismerem . . . . nem baj! hisz az üzlet fénykép másolata a cédulán van, majd csak reá akadok, gondoltam; mert hisz nem oly nagy községünk, hogy egy nagyon kevés fáradsággal körül ne lenne tekinthető s a fénykép másolatáról rá ne lehetne akadni arra a híres üzletre, de bizony hasztalan rőttem végig az összes Ózd területén levő utcákat, Vasvártól kezdve véges-végig, ugy Lázár-telep, mint Kisfaludon — melyeket szintén Ózdhoz tartozónak gondoltam — azt a nevezetes üzletet azért mégsem bírtam föltalálni; pedig én édes Istenem! milyen nagyszerű lehet az, ahol *Gramofon ingyen!* — az üzlet a legmodernebb gépekkel (*nem eszközökkel*) felszerelve. Műhelyében 15 ember állandóan foglalkoztatva (melyekért persze a munkásbiztosító pénztárnál fizeti az illetékeket.) Elsőrendű jómunkáért 4-szer kitüntetve (persze, hogy hol? az nincs megjelölve, — ámbár lehet, hogy Bergengóciában, ami azonban teljesen felesleges) ahol javítások gőz- és gázerővel teljesítenek (hogy milyenekkel azt nem tudom, mert eddig Ózd és Vidéken gőzt, és gázt csak az acélgépgyár Generátoránál ismertem, ámbár lehet, hogy ezek egy más egész *külöleges* lég-nemek lehetnek) — végre, hogy nem találhattam fel sehol, kérdezősködni kezdtem utána, valaki egy nevet említett. . . . Párnap mulva Sárpéteren volt hivatalos ügyben dolgom, hol az unalmat a szokásos felolvasások előtt azzal öltem el, hogy a hivatalos árverési hirdetményeket silabizáltam, ahol legnagyobb keserőséggel a híres cég két egymásmellé függesztett hirdetésére bukkantam, melyekből végtelen sajnálkozásomra nem az örökléte érdemlő céget silabizáltam ki fel, de alperesnek . . . Gondoltam, még sem igazság az, hogy ott van az ipartörvény 157. §-ának d.) pontja, mely 20 forinttól 200 forintig terjedő büntetéssel sújtja azt:

„aki cégén, nyomtatványain vagy hirdetéseiben oly jelzőket, jelvényeket vagy adatokat használ, melyek a tényleges üzleti viszonyoknak, vagy a valóságnak meg nem felelnek.“

Helyreigazítás. Lapunk mult számában egy hír jelent meg e cím alatt: „Tanítók mulatsága“. E közleményben néhány kifejezés fordul elő, amely sajnálatos véletlenségből került a lapba. Amennyiben ez felháborodást keltett, sietünk érte bocsánatot kérni. Nekünk nem az a célunk, hogy bárkit is megbántsunk. Jövőben pedig ügyelni fogunk arra, hogy ehhez hasonló dolgok még véletlenségből se kerüljenek a lapba. Még egyszer elnézést kérünk az akaratlan bántalomért.

Ujdonság a tanuló ifjúság körében. Január hó 1-én „Ifjúsági Lapok“ címen egy minden ízében élénk, érdekes és tartalmas lap jelent meg, melyet a magyar Irodalom színe-java ír meg a tanuló ifjúság részére, az első számban Cholnoky Viktor, Kosztolányi Dezső, Nádas Pál stb. irtak igen érdekes elbeszéléseket, verseket. A lapban megtalálják a sport- és bélyegkedvelő is az öt érdeklő rovatokat. A *Kronika* a hét elmúlt eseményeit adja elő színes tollal megírva. A munkatársak közül kiemeljük: P. Ábrahám Ernő, Balla Ignác, Balla Miklós, Cholnoky Viktor, Kosztolányi Dezső, Móricz Zsigmond, Nádas Pál, Szini Gyula, Tonneli Sándor, Zúboly (Bányai Elemér). A lap szerkesztője Vértés O. József. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, VII. Weselényi-utca 27.) Egyes szám ára 12 fillér. 1/4 évi előfizetési ár 1 kor. 20 fillér, 1/2 évi előfizetés 2 kor. 40 fillér. Kapható könyvkereskedésben.

Kutya história. Igen tisztelt szerkesztő Uram! Becses lapja legutóbbi számában az ózdi ebekre panaszok cikkirő ural teljesen egyetértek, s én is vele kiabálom „Lánra a kutyákkal“. Szerkesztő Ur! ma már általános divattá vált, hogy ha a hideg megcsipi egy hölgyikének

fitos orocskáját; — a hőmérő többet mutat 0-on alól egy foknál. Az alma mit vacsora után elakarunk fogyasztani, savanyu, rögtön cikkezünk „a közönség köréből“, — mert hiába ez mind közérdek.

Hát hogy ne lenne az én esetem közérdek! Elmondom szerkesztő Ur s itéljen felette a nagy közönség, de csak a hírek között.

Údvaroltam egy bájos kis cicának, hosszas udvarlásom után el is értem, hogy egy estére, a szikvizgyár jégvermének a tetejére találkat adott.

Vártam az órát, percet, hogy régi vágyaimat egyszer valahára kielégíthesem. Megettem három nyers tojást, hogy szép tenor hangomban ne csak szépen, de az egész környék gyönyörködjön.

Eljött a várva várt óra s szép cicám, szürke costümben megjelent.

Szerkesztő Ur! azt az örömet, azt a boldogságot, mit egymás látásán éreztünk, nagyon is hangos szavakban fejeztük ki, s mi történt?

Egy elkésett vadász ment az utcán egy tarka vizsla kutyával. Nem tudom bájos kettősünk volt-e nagyon hangos, vagy a tarka úr szimatot kapott, egyenesen reánk rohant, rólam frakkom, szerelmemről kostümjét rántotta le, sőt tovább ment, belém is harapott, mit volt mit tenni. ijedtünkben felmászunk egy akáca tetejére s bizony 22.º celsius hidegbe a miatt a rongyos kutya miatt, abba maradt a szépnek ígérkező szerelmi idyl.

No szerkesztő Ur! Nem közérdek ez, „Lánra a kutyákkal“, nem peczéreket kérünk, lebunközni mind valamennyi csak van.

Szerkesztő ur kész hive

egy kandur.

CSARNOK.

Kutya meg a revolver.

A mult számban egy kis panasz jelent meg ebben a lapban a gazdátlan, illetve gondozatlan kutyák garázdálkodásáról. A cikkecske elmondja azt, hogy a kutyák az utcákon barangolnak és állandóan veszélyeztetik az emberek testi épséget. Hát ez a gondatlanság, amely a kutyákat szabadon engedő kóborolni, még nagy veszedelmet hozhat lakosságunkra. A legforgalmasabb utcán a faluban, ugy hevernek a kapuk előtt csoportosan, mintha Konstantinápolyban volnánk és az elhaladókra vicsorgatják éles fogaikat. Nem jut eszébe a hatóságnak, hogy egy elszabadult veszett eb végig marhatja az összes kutyákat, s olyan eset fordulhat elő, mint a közel multban egyik szomszédos községben. Bizonyosra vehető azonban, hogy a többszöri panaszok dacára sem fog a hatóság arra gondolni, hogy ezeket a jeles kutya tartó gazdákat megrendszabályozza.

Ilyen többszörös panasz hangzott el már a revolverező és pisztolyt durrogató éretlen ifjúság ellen. Ugy mondják, hogy tettek is ellenük erélyes lépéseket, a tapasztalás azonban azt mutatja, hogy a lövöldöző ifjúság a legkevésbé sines megijedve, mert Pipagyujtó és Kőalja nem egyszer tanuja a kisebb, nagyobb sortűznek. Igaz, hogy csendőrségünk szigoruan utána jár ennek a felette kellemetlen szokásnak a megszüntetésére. A csendőrségnek azonban egyéb feladatai is vannak, így nem maradhat kellő ideje összefogdosni ezeket a lövöldöző alakokat. A rendőrségnek kellene ébebben megfigyelni őket s azután irgalmatlanul kézrekeríteni.

Az eltévedt revolvergolyó sok szomorúságot idézhet elő. Pedig az ilyen golyóbisok ott sítanak a levegőben mint a darazsak. Azután meg a löfegyver, a rossz lelkiismeretű embernek, rendesen rossz gondolatot szokott sugni.

Megfigyelhetné a rendőrség, hogy a kereskedéseinkben mennyi revolver és patron fogy el és kik azoknak a vásárlói.

Azután igyekezzék a lövöldözőket irgalom nélkül kézrekeríteni, a löfegyvert pedig az ilyen veszedelmes egyénektől elkobozni. —nyi.

A közönség köréből.*)

Teintetes Szerkesztő Ur! Becses lapjának legutóbbi számaiban, hírközlési tanítónkkal foglalkozó, de minket mint iskolafenntartókat is érintő cikkek jelentek meg, Goldstein Nándor óras és ékszerész uról.

Hogy nevezett ur tanítónk magánéletébe is belenyult, az izlés dolga, — s tanítónk magánügye: de hogy minket is egyenesen kérdőre vont — ki semmiféle hitközségi terhet nem visel — s ott csak mint műkedvelő szerepel, erre teljesen illetéktelennek tartjuk.

De legyen hő kívánsága szerint: — kérdésre felelünk: — Hitközségi tanítónknak kitünő oklevele van, mi a Tanfelügyelő ur és a Vallás és közoktatásügyi miniszteriumnak bemutatott, már pedig ugy véljük, ez reánk megugatóbb, mint az óras ur véleménye.

Tanításával mi előljárói meg vagyunk elégedve — ha Ő nincs — azért vannak neki feljebbvalói, hogy ott panaszt emeljen ellene — de engedelmet kérünk — mi nagyon, de nagyon helytelennek tartjuk egy tanítót ily módon pelengére állítani — azért mert az ékszerész ur részére adott alma, — egy kisé talán savanyu volt. —

Ózd 1909 január hó 26. tisztelői

Weisz Lipót.

Klein Simon.

h. k. elnök.

(* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legizlesebb kivitelben, gyorsan, pontosan és lehetőleg jutányos áron készíttetnek HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, ÓZD.	Ékszer és óra-javítások pontosan eszközöltetnek 1 évi jótállás mellett.	Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!
	<p>Törvénytől bejegyzett</p> <p>ÓRAS ÉS ÉKSZERÉSZ CÉG ÓZDON</p> <p>a volt szövetkezeti helyiségben</p> <p>Nagy raktár mindenféle ékszerekből, arany, ezüst és china-écszt árukból, valódi schweici-, arany-, nickel- és acél gavallér-órákból, ingaórákból, menyasszonyi- és nászajándékokból a lehető legjutányosabb árak és jótállás mellett</p> <p>Egy ébresztő óra 2 kor. 80 fillértől feljebb.</p> <p>Egy nickel Roskopp-patent óra 5 korona.</p> <p>Továbbá: GRAMMOFONOK és LEMEZEK, egy nagy, 27 cm. átmérőjű kitünő, legujabb fölvételű mindkét oldalán bejátszott lemez 4 korona,</p> <p>Tisztelettel</p> <p>GUTTMANN S. ÓZD.</p>	
	LÁTSZEREKBŐL NAGY RAKTÁR!	